

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ανέγγιχτη

Μυθιστόρημα

ΚΕΔΡΟΣ

Βαγγέλης Ραπτόπουλος: *Ανέγγιχτη*

ISBN 978-960-04-5178-8

Επιμέλεια-Διόρθωση: Μαρία Σπανάκη
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© Βαγγέλης Ραπτόπουλος, 2022

© Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 2022

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I. Επανορθώνοντας [9]
 - II. Το πιστοποιητικό [13]
 - III. Γάμος στο νεκροταφείο [29]
 - IV. Χαμένος Παράδεισος [44]
 - V. Το πρότυπο του Θεού [59]
 - VI. Η δίψα της αγιοσύνης [70]
 - VII. Το παγόι [86]
 - VIII. Σφαγή [98]
 - IX. Ανάσταση [116]
 - X. Η πόρνη [136]
 - XI. Ευνουχισμένοι [154]
 - XII. Η νόσος των ασκητών [198]
 - XIII. Σοφία, Μάγια, Χάννα [225]
 - XIV. Ρουθ, Σάρα [258]
 - XV. Η Ρέα [287]
 - XVI. Η κηδεία [329]
- Σημείωμα του συγγραφέα [341]

ΕΠΑΝΟΡΘΩΝΟΝΤΑΣ

Στις αρχές του 1957, λίγους μήνες πριν από τον θάνατο του πρώην άντρα μου, Αλέξανδρου Καστρινάκη, ο οποίος είχε ήδη καταξιωθεί ως ένας από τους σημαντικότερους Νεοέλληνες λογοτέχνες και ως ο περισσότερο μεταφρασμένος παγκοσμίως, δημοσίευσα ένα αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα με τον τίτλο *Ο υπεράνθρωπος από την Κρήτη*.

Λένε ότι όταν το έλαβε ο Αλέξανδρος (του το είχα στείλει στη Γαλλία, όπου ζούσε με τη δεύτερη γυναίκα του, τη Ρέα), αρνήθηκε να το διαβάσει. Η Ρέα, όμως, όχι μόνο το ρούφηξε, αλλά επιπλέον τον παρακινούσε να απαντήσει δημοσίως για όσα έγγραφα σε βάρος του.

Τότε εκείνος φέρεται να είπε για μένα, κουνώντας με θλίψη το κεφάλι: «Καημένη Μελίνα, δεν της άξιζε ένα τέτοιο τέλος. Όποιος διαβάσει το βιβλίο της θα σχηματίσει κακή ιδέα για κείνη».

Σταδιακά, όχι μόνο από τις αρνητικές κριτικές στον Τύπο, αλλά κυρίως μέσα από τις αντιδράσεις φίλων και γνωστών, άρχισα να καταλαβαίνω ότι το βιβλίο μου

αδικούσε κατάφωρα τον Αλέξανδρο, και κατ' επέκτασιν κι εμένα την ίδια.

Τως επειδή το είχα γράψει θέλοντας να αντισταθμίσω την πίκρα και το μαράζι, τη ζήλια που μου γεννούσε η διεθνής επιτυχία και αναγνώριση του έργου του. Και από τη στιγμή που κυκλοφόρησε, σαν να μου πέρασε, σαν να εκτονώθηκε η εκδικητική διάθεσή μου.

Σήμερα πια, εννέα ολόκληρα χρόνια μετά, τώρα που έχω κλείσει τα ογδόντα τρία, μου φαίνεται ότι η συγκαλυμμένη περιφρόνηση και η υποτίμηση που ένιωθα εκείνη την εποχή για τον Αλέξανδρο, ακόμα και η μικροπρέπειά μου απέναντί του και η χλεύη μου είναι ορατές διά γυμνού οφθαλμού σ' αυτό το έργο μου.

Μου πέρασε από το μυαλό να το αποκηρύξω, αποσύροντάς το από βιβλιοπωλεία και βιβλιοθήκες. Πολύ φοβάμαι, όμως, ότι κάτι τέτοιο θα επιτύγχανε το αντίθετο. Δηλαδή, θα διακινδύνευα έτσι να γίνει ακόμα πιο γνωστό.

Αντί να αποκηρύξω και να αποσύρω από την κυκλοφορία το *Ο υπεράνθρωπος από την Κρήτη*, το οποίο, εξάλλου, καλό ή κακό, αποτελεί κι αυτό μια μαρτυρία, έστω και προκατειλημμένη, για τη σχέση μου με τον Καστρινάκη, αποφάσισα κάτι άλλο.

Να γράψω ένα καινούργιο αυτοβιογραφικό έργο, όπου αυτή τη φορά θα επιδείξω μεγαλοθυμία και κατανόηση για το ψυχικό βάσανο του Αλέξανδρου (και για το ανάλογο δικό μου), ανασκευάζοντας και επανορθώνοντας

έμπρακτα τις λαιδορίες και τις αδικίες που περιείχε το προηγούμενο.

Στο επίκεντρο του νέου μου βιβλίου θα βρίσκεται η σύγκρουση ανάμεσα στη γυναίκα και στον Θεό, όπως τον αντιλαμβάνονταν ο μακαρίτης ο πρώην άντρας μου. Γι' αυτό κι ένας υποψήφιος τίτλος είναι *Η γυναίκα και ο Θεός*.

Ή, ίσως, *Ο Θεός της αφής*, αφού ο Αλέξανδρος πίστευε, σχεδόν σε όλη την τυραννισμένη ζωή του, ότι αυτός, ο Θεός Έπαφος, όπως τον αποκαλεί κάπου, είναι ο αληθινός Θεός των Ελλήνων, αρχαίων και νεότερων.

Εν ολίγοις, η αφή ως το αντίθετο του αφηρημένου και του θεωρητικού, του άσαρκου, το αντίθετο της ιδέας, αλλά και ως το βασικό πρόβλημα του έγγαμου βίου μας, εφόσον επί τόσα χρόνια παρέμεινα ανέγγιχτη από τον Αλέξανδρο.

Κι έτσι φτάνουμε σε έναν ακόμα υποψήφιο τίτλο, ο οποίος, προς το παρόν, μου φαίνεται ο επικρατέστερος: *Άσπιλη*.

Μία πιο εξευγενισμένη λέξη για να πεις ότι δεν με άγγιξε ερωτικά επί τόσα χρόνια ο Αλέξανδρος, μία λέξη που άπτεται και της ηθικής πλευράς του όλου θέματος (άσπιλη από ηθικής απόψεως), αλλά και της θρησκευτικής πλευράς του, ανακαλώντας μνήμες από εκκλησιαστικές εκφράσεις όπως «άσπιλη Παρθένης» και «άσπιλη σύλληψη».

Ωστόσο διατηρώ τις επιφυλάξεις μου και γι' αυτόν τον τίτλο.

Μήπως με τη συγκεκριμένη λέξη αυτοεπαινούμαι και περιαυτολογώ και αυτοκολακεύομαι σε ανεπίτρεπτο βαθμό; Μήπως, δηλαδή, παραείναι εγωκεντρικός ως τίτλος;

Ειδικά από τη στιγμή που στο βιβλίο μου αυτό θα ήθελα να προσεγγίσω τα γεγονότα με όσο μεγαλύτερη ταπεινοφροσύνη γίνεται; Εξαφανίζοντας, αν είναι δυνατόν, τον εαυτό μου και προβάλλοντας στη θέση μου τον Αλέξανδρο και τα προβλήματά του;

Εντέλει, το καινούργιο αυτοβιογραφικό βιβλίο μου θα μπορούσε να λέγεται, απλώς, *Ανέγγιχτη*.

Σε κάθε περίπτωση, ετούτες εδώ οι γραμμές είναι όχι το ίδιο το βιβλίο (αν και κανείς ποτέ δεν ξέρει τι θα κάνω στο τέλος, δεν αποκλείεται να το δημοσιεύσω ως έχει), αλλά οι σημειώσεις που κρατάω γι' αυτό, το οποίο ελπίζω να προλάβω να ολοκληρώσω πριν μου συμβεί το απευχταίο ή, αλλιώς, πριν από το βιολογικό μου τέλος.

Καλή αρχή, λοιπόν.

II
ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

1

Από τον Σεπτέμβριο του 1911 που επιστρέψαμε παντρεμένοι πια στην πρωτεύουσα μέχρι τον Απρίλιο του 1926 που εκδόθηκε το διαζύγιό μας, ο Αλέξανδρος δεν με άγγιξε ποτέ ξανά ερωτικά. Δεν ήταν τυχαίο ότι τα περισσότερα από αυτά τα δεκαπέντε χρόνια εκείνος ταξίδευε, είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό, και δεν μέναμε μαζί.

Για την ερωτική αποχή του Αλέξανδρου δεν έφταιγε μόνο ο γάμος μας στο νεκροταφείο του Ηρακλείου, που είχε προηγηθεί μόλις και που υπήρξε προϊόν ωμού εκβιασμού, μολοντί και το γεγονός αυτό θα πρέπει να έπαιξε κρίσιμο ρόλο στην απόφασή του. Από παιδί, ο γιος Καστρινάκης είχε δίψα, λαχτάρα, πόθο να αγιάσει. Ο ίδιος μιλούσε για «δίψα της αγιότητας».

Σχεδόν μόλις έμαθε να συλλαβίζει, ο Αλέξανδρος έβαλε τη μητέρα του να του αγοράσει ένα συναξάρι, την Αγία Επιστολή. «Θεού θέα θείον θαύμα!» έγραφε εκεί μέσα, κι αυτή δεν είναι η μοναδική φράση που είχε αποστηθίσει ο μικρός Αλέξανδρος. Είχε μάθει, απέξω κι ανακατωτά, ολόκληρα εδάφια.

Έκτοτε, ο γιος Καστρινάκης ζητούσε να του φέρνουν βίους αγίων, και τα δειλινά, καθισμένος σε ένα σκαμνάκι ανάμεσα στους βασιλικούς και στους κατιφέδες της αυλής τους, διάβαζε δυνατά τα μαρτύρια που υπέφεραν οι άγιοι για να σώσουν την ψυχή τους, ζωντανεύοντάς τα με τη φαντασία του.

Σιγά σιγά έγινε κάτι σαν θεσμός: να έρχονται οι γειτόνισσες και, συγκεντρωμένες γύρω του, να τον ακούν σιωπηλές, κάνοντας παράλληλα τις δουλειές του σπιτιού τους – άλλη καθάριζε βρούβες, άλλη έπλεκε, άλλη έραβε, άλλη άλεθε καφέ –, συνεπαρμένες από τα βάσανα και τα πάθη των αγίων που εξιστορούνταν στις δημοφιλείς λαϊκές φυλλάδες εκείνης της εποχής.

Συνήθως το Κακό στους βίους των αγίων το εκπροσωπούσε ο απεσταλμένος του Σατανά, ο πειρασμός, κρυμμένος πίσω από πολλές και διάφορες μάσκες, προσφέροντας δώρο στους ερημίτες και στους ασκητές φαί, χρυσάφι και προκλητικές γυναίκες. Όμως εκείνοι παρέμεναν αφοσιωμένοι στον Θεό, και τελικά ο πειρασμός χανόταν από προσώπου γης.

Όσπου, διαβάζοντας ακατάπαυστα συναξάρια, ο μικρός Αλέξανδρος γλίστρησε χωρίς να το καταλάβει σε μια κατάσταση όπου έπλαθε και ο ίδιος τα δικά του παραμύθια, τους προδρόμους της λογοτεχνίας που θα καλλιεργούσε μεγαλύτερος. Αρχικά τα γεννούσε η φαντασία του και τα γυρόφερνε στο μυαλό του, και μετά τα ξεφούρνιζε και στους συνομηλίκους του.

Μάζεψε, κάποια μέρα, μια παρέα από γειτονάκια και συμμαθητές του και τους είπε ότι είχε επιστρέψει μόλις από την έρημο, κουβαλώντας μαζί του κι ένα λιοντάρι, φορτωμένο με δύο σταμνιά, που το πήγαινε στη βρύση κι έφερνε νερό. Και ότι προχθές, έξω από την πόρτα του σπιτιού του τού φανερώθηκε ένας άγγελος, που ξερίζωσε από τη φτερούγα του κι έδωσε στον Αλέξανδρο ένα φτερό.

Ο γιος Καστρινάκης κρατούσε ήδη το φτερό και το επιδείκνυε στην ομήγυρη. Τις προάλλες είχαν σφάξει έναν άσπρο κόκορα στο σπίτι, και του είχε μαδήσει ένα μακρύ άσπρο φτερό, καθαρίζοντας τη μύτη του με το σουγιαδάκι.

«Θα κάμω το φτερό του αγγέλου πένα», έλεγε στο κατάπληκτο ανήλικο ακροατήριό του, «και θα γράφω!»

«Τι θα γράφεις;»

«Βίους αγίων!»

Η αγαπημένη του ιστορία, την οποία δεν θυμόταν εάν την είχε κάπου διαβάσει, ακούσει ή επινοήσει ο ίδιος, μιλούσε για ένα παιδί που έπεσε στο πηγάδι και βρέθηκε σε μια πλούσια πολιτεία, με χρυσές εκκλησίες, ανθισμένα περιβόλια και μαγαζιά γεμάτα γλυκίσματα και παιχνίδια.

Μόλις σχολούσε από το μάθημα, ο Αλέξανδρος γραπωνόταν από το χείλος του πηγαδιού τους και ήθελε να πέσει μέσα, να φτάσει στην πλούσια πολιτεία. Είχε πιστέψει το παραμύθι, φοβόταν όμως κιόλας, όχι ότι δεν ήταν

αληθινό, αλλά μήπως το δικό τους πηγάδι δεν οδηγούσε στη μυθική εκείνη πολιτεία, και γκρεμιζόταν άδικα.

Ακούγοντάς τον να μου εξιστορεί τη «δίψα της αγιοσύνης», που τον είχε κυριεύσει από τα παιδικά του χρόνια, και τη μανία του με τους βίους των αγίων, που όταν ο Αλέξανδρος μεγάλωσε μεταμορφώθηκε στη μανία της λογοτεχνικής δημιουργίας (τα περιστατικά που προανέφερα τα αφηγείται ο ίδιος στο αυτοβιογραφικό μυθιστόρημά του *Η Κρητική Ματιά*), τις απέδωσα στη σφοδρή επιθυμία του αγαπημένου μου να ξεφύγει από τον πατέρα του, τον Δράκο.

«Και επειδή δεν έβρισκες άλλον τρόπο κι άλλη διέξοδο για να γλιτώσεις από τη δεσποτεία, τον αυταρχισμό και την καταπίεσή του», επέμενα, «αρπάχτηκες, όπως απ' τα μαλλιά του ο πνιγμένος, απ' τα συναξάρια κι απ' τα παραμύθια που έπλαθες ο ίδιος. Έτσι, ξεχνούσες τον αφόρητο πραγματικό κόσμο που σε περιέβαλλε, και δραπέτευες σ' έναν άλλον, που ήταν μεν ανύπαρκτος, αλλά πολύ πιο ευχάριστος κι επιθυμητός».

Αργότερα θα καταλάβαινα και κάτι ακόμα σχετικά με τον πατέρα του. Στο βάθος, από τον άνθρωπο αυτόν, από τον «κύρη» του, όπως τον έλεγε χαρακτηριστικά ο Αλέξανδρος, πήγαζε και το πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε στον έγγαμο βίο μας. Επειδή μέσα του ο Δράκος, που περιφρονούσε ως υποδεέστερα, αδύναμα και ατελή όντα τις γυναίκες, είχε μεταμορφωθεί και υποκατασταθεί από τον Θεό, η αναζήτηση του οποίου σήμαινε επί-

σης αντιπαράθεση και σύγκρουση και ανταγωνισμό με το γυναικείο φύλο.

2

Ακόμα και πριν από τον γάμο μας, ο Αλέξανδρος φλέρταρε έντονα με την ιδέα να διακόψει τις σαρκικές σχέσεις του μαζί μου. Χρόνια τον τυραννούσε η σκέψη ότι μόνο η ερωτική αποχή και γενικότερα η ασκητική ζωή θα τον οδηγούσε στην υψηλή εκείνη πνευματικότητα που είχε βάλει ως στόχο του.

Ο ίδιος, στα γραπτά του, μιλά επί λέξει για «εκούσια και προγραμματισμένη υπέρβαση του ερωτικού ενστίκτου, προκειμένου να εξυπηρετηθούν ανώτερες και πνευματικότερες ορμές και επιδιώξεις». Θα έλεγε κανείς ότι, κατά καιρούς, ο γιος Καστρινάκης περνούσε ένα είδος θρησκευτικής κρίσης, η οποία απειλούσε να γίνει μόνιμη ψυχική κατάσταση.

Αργότερα ο Αλέξανδρος έμελλε να μάθει, τόσο από τα διαβάσματά του όσο και από γιατρούς, ότι η νευρασθένεια από την οποία υπέφερα με έκανε κατά περιόδους ιδιαίτερα δοτική, αλλά και απαιτητική, σε όσα συμβόλιζε το μήλο από το παραδείσιο δέντρο της γνώσης του καλού και του κακού.

Εν ολίγοις, η ερωτική επιθυμία της μελαχρινής καλλονής που ήμουν τότε ήταν συχνά αβυσσαλέα, με αποτέλεσμα ο Αλέξανδρος να νιώθει μερικές φορές ιδιαίτερα

μειονεκτικά. Δεν του έφταναν ο φεμινισμός και η επαναστατικότητα μου, που ήταν προφανές ότι τον ευνοούζαν, είχε να αντιμετωπίσει και τις γενετήσιες ορέξεις μου. Ο «αφροδισιασμός» μου, όπως τον αποκαλούσε εκείνος, έτεινε να αποδειχθεί χειρότερος βραχνάς ακόμα κι από τον πατέρα του, τον Δράκο.

Φυσικά ο γιος Καστρινάκης ήταν σε θέση να ανταποκριθεί και να με ικανοποιήσει ερωτικά. Τουλάχιστον πριν «βάλουμε στεφάνι», όπως έλεγαν τότε. Όρες ώρες, όμως, ακόμα κι εκείνη, την αρχική περίοδο της σχέσης μας, οι απαιτήσεις μου τον ξεπερνούσαν. Και, για να λέμε την αλήθεια, όχι μόνο οι απαιτήσεις μου. Είχα ένα υπέροχο, αρμονικότατο κορμί, και όλα τα αρσενικά με θεωρούσαν εξαιρετικά θηλυκό και ποθητό πλάσμα.

Στο Ηράκλειο, κάθε φορά που πήγαινα στα λουτρά, τα γνωστά και ως «τουρκικά χαμάμια» (εκείνα τα χρόνια τα σπίτια δεν είχαν δικό τους μπάνιο, όπως σήμερα), ξεσπούσε σούσουρο, για να μην πω σκάνδαλο, στη γειτονιά. Οι γειτόνισσες έψαχναν να βρουν πρόφαση για να μπουν στο χαμάμι και να δουν το μοναδικής ομορφιάς σώμα μου. Αυτό το σώμα που έμελλε να μείνει ανέγγιχτο από τον πρώην άντρα μου όσο κράτησε ο γάμος μας.

Είναι προφανές ότι στα μάτια του Αλέξανδρου το σπαρταριστό σώμα μου και η υπόσχεση διονυσιασμού που αυτό ενσάρκωνε δεν είχαν μεγάλη διαφορά από τον πειρασμό που απειλούσε να αποπλανήσει τους ασκητές και

τους ερημίτες, για τους οποίους διάβαζε στους βίους των αγίων όταν ήταν παιδί.

Επιστρέφοντας στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 1911, κι ενώ ήταν ακόμα μέσα στο βαπόρι στο οποίο είχε επιβιβαστεί στο Ηράκλειο, ο Αλέξανδρος σκέφτηκε ότι είχε φτάσει η κατάλληλη στιγμή για να ξεκινήσει η ερωτική αποχή του. Μου το εξομολογήθηκε καιρό αργότερα, σε μία από τις δεκάδες επιστολές του, οι οποίες εκδόθηκαν κάποια στιγμή.

Ο εκβιαστικός γάμος μας στο νεκροταφείο της γενέθλιας πόλης μας ήταν, από πολλές πλευρές, η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Με άλλα λόγια, ένωσε και σκέφτηκε ότι εάν δεν ξεκινούσε την αποχή του ύστερα από μια τέτοια, τρομερή ευκαιρία, τότε θα το έκανε; Ή τώρα ή ποτέ!

Όταν όμως, λίγες μέρες μετά, επέστρεφα τελικά κι εγώ στην Αθήνα, ο Αλέξανδρος ένωσε γι' άλλη μια φορά ανέτοιμος να μου επιβάλει ερωτικό εμπάργκο. Αποφάσισε, λοιπόν, να αφήσει τα πράγματα να κυλήσουν καραδοκώντας για την ιδανική ευκαιρία, η οποία, παραδόξως, του δόθηκε πριν προλάβουμε να παραδοθούμε στην παραμικρή ερωτική περίπτυξη.

3

Το πρώτο βράδυ από την επιστροφή μου, εκείνος προφασίστηκε ότι ήταν πτώμα και κατόρθωσε να αποκρούσει

τις προτάσεις μου, τις προτάσεις τής τώρα πια νόμιμης συζύγου του, η οποία τον πολιορκούσε με ανανεωμένη ορμή, λες και ο γάμος είχε αναβαθμίσει τόσο τα δικαιώματά μου στον εν λόγω τομέα, όσο και τις υποχρεώσεις του Αλέξανδρου.

Όσπου, το μεσημέρι της δεύτερης μέρας από την επάνοδο μου στα Πατήσια, πήγα να τον φιλήσω, εκδηλώνοντας σαφώς την επιθυμία μου και για τα περαιτέρω, κι εκείνος με έσπρωξε, με απώθησε άγρια, φωνάζοντας: «Άσε μ' ήσυχο!»

Ήταν εξωφρενικό και τερατώδες, γιατί συνήθως ο Αλέξανδρος δεν έχανε την ψυχραιμία του, και η ευγένεια ήταν κάτι σαν σήμα κατατεθέν του. Κατά έναν ανάλογο τρόπο, απέφευγε να συζητά για δυσάρεστα πράγματα, και τον χαρακτήριζε ένα είδος κρυψίνοιας, κάθε φορά που επρόκειτο για αποτυχίες ή στενοχώριες, λες και υπήρχε περίπτωση να απαλειφθούν έτσι τα άσχημα.

Εκείνη τη στιγμή ένιωσα κάτι που δεν είχα νιώσει ποτέ ξανά. Μια ξαφνική αδιαθεσία που δεν ήξερα τι ακριβώς ήταν, και αμέσως έναν τρομερό φόβο ότι από στιγμή σε στιγμή πεθαίνω, τόσο δυνατά που χτυπούσε η καρδιά μου. Έπεσα στο ντιβάνι και περίμενα να μου περάσει. Αντί γι' αυτό, όμως, η ταραχή μου όλο και χειροτέρευε.

Τελικά είχα φωνάξει τον Αλέξανδρο, εκείνος ειδοποίησε τους Ρώσους, και η γυναίκα του κηπουρού έτρεξε να φέρει τον γιατρό. Ο τελευταίος με έβαλε να καθίσω και

άρχισε να με εξετάζει. Με ρώτησε εάν βήχω, και πήρε το ιστορικό μου: είχα αρρωστήσει ποτέ μου και από τι συγκεκριμένα;

Σε λίγο, ο γιατρός δήλωσε, εις επήκοον του Αλέξανδρου, ο οποίος απεχθανόταν γενικά τις ασθένειες και είχε προκαταβολικά φρίξει: «Η σύζυγός σας δεν έχει τίποτα. Ούτε η καρδιά ούτε τα πνευμόνια της. Πρόκειται περί νευρικής κρίσεως. Είναι και πολύ αδύνατη. Δεν τρώει; Δεν έχει όρεξη; Πρέπει, επειγόντως, να πάρει κανένα κιλό».

Ο γιατρός μού έδωσε να πίνω κάτι σταγόνες, και η γυναίκα του Ρώσου μού έφερε δύο μπιφτεκάκια σχάρας. Το απόγευμα σηκώθηκα από το ντιβάνι, νιώθοντας σαν να είχα μείνει καιρό κατάκοιτη. Όσο οι ώρες περνούσαν, συνεργόμουν όλο και περισσότερο, μέχρι που την επομένη αισθανόμουν περδίκι.

Πέρασαν δυο τρεις μέρες, στη διάρκεια των οποίων ο Αλέξανδρος ήταν εντελώς απόμακρος και σχεδόν ψυχρός. Έλεγα στον εαυτό μου ότι πρέπει να κάνω υπομονή. Μια άλλη πλευρά μου, όμως, με ωθούσε να απαιτήσω όσα θεωρούσα δικαιώματά μου. Κι έτσι, κάποια στιγμή, σκέφτηκα να προτείνω ξανά στον Αλέξανδρο να πλαγιασούμε μαζί.

Αυτό ήταν! Η καρδιά μου άρχισε πάλι να χτυπάει σαν ταμπούρλο, και κορυφώθηκε μέσα μου η αγωνία. Κοιτάχτηκα στον καθρέφτη: ήμουν κατακίτρινη. Ήπια τις σταγόνες που μου είχε συστήσει ο γιατρός και προ-

σπάθησα να αναλάβω δυνάμεις ή, μάλλον, να ηρεμήσω, αλλά δεν ήταν εύκολο.

Ο γιατρός μου είχε πει να μην αφήνω να με κυριεύουν ανόητοι, παράλογοι φόβοι. Δεν είχα τίποτα απολύτως, μόνο τα νεύρα μου ήταν πειραγμένα, έπρεπε να τρώω καλά και να μη στενοχωριέμαι. Δεν μου είχε πει, ωστόσο, το παραμικρό για τις ερωτικές επιθυμίες μου. Γι' αυτές δεν υπήρχαν ειδικές σταγόνες, ούτε και ειδικοί γιατροί.

Πέρασαν κι άλλες μέρες, τόσο πολλές, ώστε σχεδόν έχασα τον λογαριασμό. Προσπαθούσα να διώχνω τον σαρκικό έρωτα και τις ηδονές του από το μυαλό μου, ευελπιστώντας ότι η αντιδραστική στάση του Αλέξανδρου στο συγκεκριμένο ζήτημα θα έκανε από μόνη της φτερά και ότι θα ανταποκρινόταν αργά ή γρήγορα στα συζυγικά του καθήκοντα.

4

Μια μέρα, ετοιμαζόμασταν να πάρουμε πρωινό, εγώ έφτιαχνα τον καφέ μου και ο Αλέξανδρος ζέσταινε νερό στο καμινέτο για το τσάι του. Βουτούσε ψωμί στο καυτό τσάι και το έτρωγε με ελιές – αυτό ήταν πάντα το πρωινό του.

Ξαφνικά, κοιτώντας τον που κρατούσε το μπρίκι πάνω στη φωτιά κάπως αφηρημένα και χωρίς να συνειδητοποιεί τι ακριβώς κάνει, τον ρώτησα με ένα σπαρακτικό ύφος,

όλο παράπονο: «Αλέξανδρε, γιατί μ' αποφεύγεις; Δεν με θες πια; Λόγω του γάμου; Επειδή πιάστηκες να παντρευτούμε;»

Εκείνος άρχισε το γνωστό τροπάρι για την υπέρβαση του ερωτικού ενστίχτου προς όφελος της πνευματικότητας. Και, σχεδόν στα καλά καθούμενα, μου λέει: «Το ξέρεις ότι ο Ωριγένης, ένας Αλεξανδρινός θεολόγος κι ερμηνευτής των Γραφών, είχε κόψει τα γεννητικά του όργανα, προκειμένου να ανέβει το σπέρμα στην κεφαλή του και να γίνει πνεύμα;»

Σαν έτοιμη από καιρό, και μη θέλοντας να αφήσω πια τίποτα να πέσει χάμω, έσπευσα να του απαντήσω, αποστομώνοντάς τον: «Πρώτον, ο Ωριγένης σου δεν τα έκοψε μοναχός του, αλλά του τα έκοψαν!»

Διέκοψα προς στιγμήν, σαν να ήθελα να πάρω φόρα, και τελικά συνέχισα: «Και, δεύτερον, γιατί να μην πάρουμε ως παράδειγμα έναν αληθινά μεγάλο, όπως ο Μπαχ, φέρ' ειπείν, ο οποίος με το έργο του δόξασε τη θεότητα, και όχι μόνο δεν έκοψε τ' αχαμνά του, αλλά επιπλέον έκανε συνολικά είκοσι παιδιά, επτά με την πρώτη του γυναίκα και δεκατρία με τη δεύτερη;»

Ο Αλέξανδρος βιάστηκε να εξαφανιστεί πίσω από την πόρτα του γραφείου του, όπου αποσύρθηκε για να δουλέψει, με το φλιτζάνι το τσάι του στο χέρι, κυριολεκτικά σαν τον κλέφτη, αφήνοντάς με ολομόναχη.